

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 3-6-2014
Nummer voorstel: 2014/40

Voor raadsvergadering d.d.: 24-06-2014
Agendapunt:

Onderwerp:

Begroting 2015-2018, 1^e Begrotingswijziging 2014 en Jaarrekening 2013 IGSD S-W

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. Als zienswijze in te stemmen met de begroting 2015-2018 van de IGSD Steenwijkerland/Westerveld en met de eerste begrotingswijziging 2014 van de IGSD.
2. De stijging van de uitgaven van de WWB en IOAW/Z over 2015-2018 en de stijging van de apparaatskosten van de IGSD te dekken uit de verhoging van het I-deel voor deze jaren en dit budgettair neutraal op te nemen in onze meerjarenbegroting 2015-2018.
3. De jaarrekening 2013 voor kennisgeving aan te nemen.

Samenvatting:

De Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland/Westerveld vraagt de gemeenteraad hun zienswijze te geven op hun ontwerp meerjarenbegroting 2015-2018 en op de eerste wijziging op de begroting IGSD 2014. Tevens wordt de jaarrekening en - verslag 2013 ter kennisname aangeboden.

Meerjarenbegroting IGSD 2015-2018

De kosten die de IGSD in haar begroting heeft opgenomen en aan de gemeenten toerekent, bestaan uit programma- en apparaatskosten. Programmakosten hebben betrekking op het inkomens- en werkdeel van de Wet Werk en Bijstand en alle overige regelingen die door de IGSD worden uitgevoerd.

Apparaatskosten zijn de directe en indirecte kosten van het personeel dat belast is met de uitvoering van de opgedragen regelingen.

Programmakosten

De begroting van de programmakosten is opnieuw door de stijging van de werkloosheid gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Het lichte herstel van de economie vertaalt zich nog niet direct in lagere werkloosheidscijfers en bijstandsuitkeringen. De ervaring leert ook dat in de regio waar de IGSD in werkzaam is de ontwikkelingen later op gang komen dan de landelijke trend.

Op basis van de huidige ontwikkeling van het WWB bestand en de voorspellingen voor de komende jaren betekent dit dat de aantallen en uitgaven ten opzichte van de huidige meerjarenbegroting naar boven toe bijgesteld moeten worden.

Voor de WWB en de IOAW/Z heeft dit onderstaande consequenties:

WWB

Jaar	Aantal WWB oud	Aantal WWB nieuw	Totale uitgaven WWB nieuw	Begroting 2014-2017 oud	Vershil
2015	755	825	11.632.500	10.570.000	-/- 1.062.500
2016	678	775	10.927.500	9.492.000	-/- 1.435.500
2017	611	725	10.222.500	8.554.000	-/- 1.668.500
2018	611	700	9.870.000	8.554.000	-/- 1.316.000

IOAW/IOAZ

Jaar	Aantal oud	Aantal nieuw	Totale uitgaven nieuw	Begroting 2014-2017 oud	Vershil
2015	47	51	765.000	705.000	-/- 60.000
2016	45	48	720.000	675.000	-/- 45.000
2017	43	46	690.000	645.000	-/- 45.000
2018	43	44	660.000	645.000	-/- 15.000

Naast een verhoging van deze uitgaven is ook het te ontvangen I-deel van het Rijk verhoogd. Rekening houdend met de inmiddels afgegeven winstwaarschuwing van het Rijk van 8% op het budget van 2014 ligt ons I-deel op het niveau van € 11.700.000,-- . Ten opzichte van onze begroting levert dit een voordeel op van € 1,5 mln.

Voorgesteld wordt de stijging van de uitgaven van de WWB en IOAW/Z (€ 1.122.500,--) te dekken uit het voordeel op het I-deel (€ 1,5 mln.)

De uitgaven voor het minimabeleid zijn de afgelopen twee jaar met circa € 200.000,-- gestegen t.o.v. de begroting (€ 731.500,--) . Voornaamste oorzaak hiervan is dat er door de stijgende cliëntenaantallen WWB ook meer beroep gedaan wordt op bijzondere bijstand en minimabeleid. Daarnaast hebben we de afgelopen twee jaar weer meer statushouders gehuisvest waardoor er meer kosten voor huisvesting en inrichting gemaakt zijn dan voorgaande jaren. Deze kosten worden ook uit dit budget betaald.

Voor de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid heeft het rijk in 2013 voor de komende jaren extra financiële middelen beschikbaar gesteld. Voor onze gemeente gaat het om een bedrag van € 158.000,-- in 2014 en aflopend naar € 154.000,-- in 2017 en verder.

Wij hebben besloten deze bedragen in te zetten als dekking voor ons huidige uitgavenniveau (circa € 920.000,--) van het minimabeleid en hier geen nieuw en/of aanvullend beleid op te ontwikkelen.

De IGSD heeft hier binnen haar begroting al rekening mee gehouden en de bedragen hierop aangepast.

Voorts is nog vermeldenswaardig dat bij instemming van de Eerste Kamer per 1 januari 2015 de nieuwe Participatiewet en de Wet maatregelen WWB worden ingevoerd. Omdat in tegenstelling van eerdere plannen de huidige herkeurde Wajongers niet overkomen naar de gemeenten, maar hun uitkering blijven behouden bij het UWV, zal de verwachte nieuwe instroom in de WWB van deze doelgroep aanzienlijk lager liggen dan aanvankelijk was gedacht.

Op dit moment zijn we samen met de gemeenten Westerveld, Meppel, Staphorst en Zwartewaterland bezig met de beleidsvoorbereiding van deze nieuwe wet. De planning is dat in september/oktober 2014 het beleidsplan Participatiewet voor behandeling aan de raad zal worden voorgelegd.

Apparaatskosten

In de begroting van de IGSD is voor 2015 een bedrag aan apparaatskosten opgenomen voor de gemeente Steenwijkerland van € 2.605.770,-- (zie bldz. 6 van de begroting). Dit bedrag dient gecorrigeerd te worden met € 124.875,--, zijnde de personeelslasten van de budgetcoach en de consulent Wiedenmodel. Deze kosten komen niet ten laste van de apparaatskosten maar worden door de gemeente vanuit andere budgetten gefinancierd. Resterend bedrag van € 2.480.895,--.

Uitgangspunt bij de verdeling van de apparaatskosten tussen Steenwijkerland en Westerveld is een verhouding van 75/25. Daarnaast is tussen beide gemeenten afgesproken dat de hogere lasten en frictiekosten als gevolg van de samenwerking met NoordWestGroep ten laste komen van Steenwijkerland en de baten ten gunste van Steenwijkerland.

In de begroting van de gemeente Steenwijkerland is een bedrag opgenomen van € 2.212.600,--.

Het verschil met het opgenomen bedrag in de begroting van de IGSD bedraagt:

IGSD begroting	€ 2.480.895,--
Gemeentebegroting	€ 2.212.600,--

Vershil	€ 268.295,--
	=====

Dit is als volgt te verklaren:

Extra budget tijdelijk personeel als gevolg van stijging klantenaantallen*	€ 234.375,--
Verlaging bijdrage Steenwijkerland agv samenwerking NWG en IGSD **	-/-€ 152.500,--
Personeelslasten voormalig directeur IGSD**	€ 97.000,--
Niet opgenomen vacature teamleider en overige mutaties loonkosten***	€ 89.420,--

Totaal	€ 268.295,--
	=====

* Vorig jaar is de afspraak met de IGSD gemaakt dat voor iedere 100 extra WWB cliënten de IGSD een extra bijdrage voor 1 inkomensconsulent zou krijgen van € 62.500,-- . Voor 2015 is de inschatting dat het totale WWB bestand van beide gemeenten boven de 1200 uitkomt. Ten opzichte van het referentiejaar met 700 cliënten betekent dit een uitbreiding van $5 \times € 62.500 = € 312.500,--$ x 75% = € 234.375,--.

** Overeenkomstig de afspraak die gemaakt is met de gemeente Westerveld komen de baten en de lasten als gevolg van de samenwerking tussen de IGSD en NoordWestgroep ten gunste en ten laste van de gemeente Steenwijkerland. Een specificatie van de besparingen is te vinden op bldz. 8 van bijgaande begroting van de IGSD.

*** Hogere lasten worden hoofdzakelijk veroorzaakt omdat de vacature teamleider Inkomen verzuimd was op te nemen in de begroting 2014, inclusief mutaties in de overige loonkosten betekent dit een verhoging van de lasten van € 89.420,--.

Aangezien de stijging van de apparaatskosten grotendeels veroorzaakt wordt door hogere formatiekosten als gevolg van de stijging van WWB cliënten, wordt voorgesteld het extra bedrag van € 268.295,-- ook te dekken uit het voordeel op ons I-deel WWB.

Dit leidt tot onderstaand overzicht:

Hogere uitgaven WWB en IOAW/Z	Hogere apparaatskosten	Totaal	Hoger I-deel WWB	Saldo
1.122.500,--	268.295,--	1.391.425,--	1.500.000	+ 108.575,--

Voor de komende jaren wordt tevens voorgesteld de hogere uitgaven voor de WWB en IOAW/Z en de apparaatskosten en de hogere inkomsten van ons I-deel WWB budgettair neutraal in onze begroting op te nemen.

Begrotingswijziging IGSD 2014

In het logische ritme van de planning- en controlecyclus van de IGSD past, wanneer daar aanleiding toe is, ook een begrotingswijziging. Die aanleiding is er als gevolg van de ervaringen uit de jaarrekening 2013 en het voortschrijdend inzicht in de ontwikkeling van de cliëntenaantallen.

Programmakosten

Op het onderdeel programmakosten zijn de belangrijkste ontwikkelingen:

1. Ondanks een licht herstel van de economie zien wij nog steeds een toename van het cliëntenbestand van de WWB. Op basis van de huidige inzichten wordt het gemiddelde cliëntenaantal voor de WWB over 2014 ingeschat op 820, terwijl bij de begroting nog is uitgegaan van een gemiddeld aantal van 761. Deze stijging met 59 cliënten betekent een stijging van de uitgaven van $59 \times € 14.000,-- = € 826.000,--$. Naast een verhoging van deze uitgaven is ook het te ontvangen I-deel van het Rijk verhoogd. Rekening houdend met de inmiddels afgegeven winstwaarschuwing van het Rijk van 8% op het budget van 2014 ligt ons I-deel op het niveau van € 11.700.000,-- . Hierdoor ontstaat er een voordeel t.o.v. onze begroting van € 1,5 mln. Per saldo resteert er een voordeel van € 1,5 mln. - € 826.000,-- = € 674.000,--. Dit bedrag wordt bij de perspectiefnota 2014 opgenomen.
2. Op basis van de uitgaven voor de bijzondere bijstand en het minimabeleid van de afgelopen twee jaar is dit budget voor 2014 van € 731.000,-- met € 158.000,-- naar boven bijgesteld tot € 890.000,--. Een stijging van het aantal aanvragen en het huisvesten van meer statushouders zijn hier debet aan. De stijging van de uitgaven kan gedekt worden uit de extra middelen die wij in het kader van armoedebestrijding en schuldhulpverlening ontvangen hebben van het Rijk (zie boven onder Programmakosten Meerjarenbegroting 2015-2018).

Apparaatskosten

De begroting van de apparaatskosten is op diverse onderdelen aangepast. In totaal gaat het om een bedrag van € 666.624,-- , dat als volgt is opgebouwd:

1. De opgelegde taakstellende bezuiniging ad € 429.150,-- wordt slechts voor € 40.000,-- gehaald, zodat een bedrag van € 389.150,-- afgeraamd dient te worden. Voornaamste reden hiervan is dat de gewenste effecten van de samenwerking tussen de IGSD en NoordWestGroep in 2014 nog niet gerealiseerd kunnen worden.
2. Het niet opnemen van de vacature teamleider Inkomen en overige mutaties in loonkosten totaal € 89.474,--.
3. Stijgende formatiekosten als gevolg van stijgende cliëntenaantallen WWB ad € 250.000,-- (1 formatieplaats bij een stijging van 100 WWB-er: van 700 naar >1100 WWB -ers).

4. Hogere kosten pré-vut, ww uitkeringen (eigen risicodrager) , facilitair en lagere huuropbrengst als gevolg van een faillissement van totaal € 37.000,--.
5. Lagere loonkosten als gevolg dat de loonkosten van de voormalig directeur van de IGSD ten laste van de gemeente Steenwijkerland gebracht worden ad € 99.000,--.

Ons aandeel in deze stijging bedraagt 75% van € 666.624,-- = € 499.968,--. Daarnaast komen de kosten van de voormalig directeur IGSD ad € 99.000,--, conform gemaakte afspraken voor rekening van onze gemeente, zodat de totale verhoging van de apparaatskosten voor ons uitkomt op € 598.968,--.

Omdat wij in onze begroting 2014 al rekening gehouden hebben met de kosten van 3 extra formatieplaatsen als gevolg van stijgende cliëntenaantallen bedraagt het verschil t.o.v. onze begroting € 472.545,--.

Een groot deel van bovenstaande punten zijn in de eerste managementrapportage van de nieuwe directeur van IGSD-NWG opgenomen. Hierin heeft hij zijn bevindingen weergegeven over de financiële haalbaarheid van de te treffen maatregelen zoals die opgenomen zijn in het plan 'Samen werken aan Samenwerken', één uitvoeringsorganisatie NoordWestGroep en IGSD S-W.

Op basis van deze rapportage, waarin ook de huidige feiten en omstandigheden zijn opgenomen, is de conclusie dat 2014 als een overgangsjaar beschouwd moet worden en het gewenste effect van deze maatregelen in 2014 nog niet gehaald wordt.

Wij hebben u hier via de raadsbrief van 16 april j.l. inmiddels over geïnformeerd. Hierbij hebben wij aangegeven om het tekort, waar bovenstaand bedrag van € 472.545,-- onderdeel van uitmaakt, bij de perspectiefnota 2014 op te nemen.

Jaarrekening 2013

Ook in 2013 is er nog geen kentering in de stijgende cliëntenaantallen WWB opgetreden. Over 2013 komt het gemiddelde aantal WWB-ers uit op 732 (begroot was een gemiddelde van 705 WWB-ers). Bij de najaarsnota 2013 heeft reeds een bijraming plaatsgevonden tot 725 (€ 280.000,--). De extra kosten van het restant van 7 zijn nog in onze jaarrekening 2013 opgenomen, alsmede de stijging van de gemiddelde uitkeringsprijs in 2013 van € 14.000,-- naar € 14.140,--.

Daarnaast vormen de uitgaven voor het minimabeleid met € 241.000,-- en de apparaatskosten met € 92.000,-- de grootste afwijkingen t.o.v. de begroting. Deze zijn ook in onze jaarrekening 2013 verwerkt. Voor de rest hebben de financiële aanpassingen voor het grootste deel al bij de perspectief- en najaarsnota 2013 plaatsgevonden.

Vanwege het afnemende participatiebudget en de stijgende cliëntenaantallen kon in 2013 ook niet meer aan het uitgangspunt worden voldaan om iedereen een traject aan te bieden. Het aantal nieuwe trajecten (520) bleef daarom ook achter bij de raming (800). De raad is hier medio 2013 ook via een raadsbrief over geïnformeerd.

De taakstelling om 100 personen uit te laten stromen naar betaald werk is met 83 niet gehaald. Wel zijn er 177 personen minimaal 1 trede op de participatieladder gestegen (taakstelling was 150).

Bijlagen bij het voorstel Begroting 2015-2018, 1^e begrotingswijziging 2014 en Jaarrekening 2013 van de IGSD Steenwijkerland/Westerveld

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Jan Knol, tel.: 0521-538654, email: jan.knol@steenwijkerland.nl

behandeld in politieke markt

x ☐ ja, nl. 03-06-2014

☐ nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 24-6-2014

Nummer: 2014/40

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3-6-2014, nummer 2014/40;

b e s l u i t :

1. Als zienswijze in te stemmen met de begroting 2015-2018 van de IGSD Steenwijkerland/Westerveld en met de eerste begrotingswijziging 2014 van de IGSD.
2. De stijging van de uitgaven van de WWB en IOAW/Z over 2015-2018 en de stijging van de apparaatskosten van de IGSD te dekken uit de verhoging van het I-deel voor deze jaren en dit budgettair neutraal op te nemen in onze meerjarenbegroting 2015-2018.
3. De jaarrekening 2013 voor kennisgeving aan te nemen.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas